

[Indenrigs- og boligministeren.]

en ny lejelov. Det kommissorium, som dette udvalg arbejder efter, er heller ikke min opfindelse. Til det blev det ved beslutningen dengang henlagt ikke blot at behandle lovgivningen om lejeforhold, boliganvisning og statens støtte til boligbyggeri, men også at overveje spørgsmålet om en huslejeudligning. Jeg erkender, at jeg ved at lade udvalget fortsætte arbejdet efter min tiltræden som boligminister har ansvaret for, at opgaven stadig påhviler udvalget, men når der nu engang er nedsat et udvalg til at overveje spørgsmålet, ville det jo være en desavouering af dette, om jeg søgte at løse spørgsmålet uden at afvente, hvad der kommer ud af udvalgets undersøgelser. Hvis jeg havde prøvet på noget sådant, er jeg ikke i tvivl om, at jeg ville have fået det ærede medlems løftede pegefinger at se.

Jeg må måske også i denne forbindelse nævne, at udvalget har handlet fuldstændigt, som om det vedgik, at det havde denne opgave. Jeg går ud fra, at der ikke i det udvalg sker ret meget, uden at det ærede medlem er med til at tage beslutning om det, og hvad er der sket? Ja, der er sket det, at man f. eks. i en skrivelse af 22. februar 1951 bad ministeriet om, at forskellige særligt sagkyndige måtte blive tilknyttet udvalget ved huslejeudligningsspørgsmålet. Det drejer sig om personer, der er kendt med henholdsvis de sociale foretagenders ejendomme og privatbyggeriet samt om embedsmænd fra statistisk departement og statens ligningsdirektorat. Jeg har i min troskyldighed ikke kunnet se rettere end, at denne anmodning, som jeg imødekom, måtte være udtryk for, at udvalget havde til hensigt at beskæftige sig med denne sag og derfor ønskede disse sagkyndige nye medlemmer udnævnt. (*Bertel Dahlgaard*: Ministeren har åbenbart misforstået det hele!). Der er en ting, jeg i hvert fald ikke har misforstået: at det ærede medlem stadig er medlem af dette udvalg og stadig arbejder under det kommissorium, som er givet dette udvalg. Det ærede medlem kender jo udmærket vel den måde, hvorpå man tilkendegiver, at man ikke vil virke længere under de omstændigheder, man tidligere har virket under, og det kunne jo passende have været meddelt, inden det ærede medlem holdt sin finanslovtale, at han ikke mente, han ville beskæftige sig med denne sag nu. Jeg er ikke uenig i, at det er en regerings opgave at møde med forslag til løsning af samfundets forskellige problemer, men hvis det politiske arbejde ikke skal blive goldt tovtækkeri under en mindretalsregering, må det være berettiget, at regeringen i

spørgsmål af stor politisk, økonomisk og social betydning forhandler med oppositionen, og her sker det på vilkår, som det ærede medlem tidligere har accepteret.

Løvrigt forstår jeg ikke, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard vil sige, at det politiske udvalg ikke er i stand til at tage stilling til udligningsspørgsmålet. Udvalget er jo egentlig meget sagkyndigt; det er efterhånden en af de mest sagkyndige forsamlinger, vi har i alt, hvad der hedder lejelov og boligstøttelov, og fuldt fortrolig med disse sager. Under udvalgets behandling af lejelovgivningen og byggestøttelovgivningen har jeg i flere tilfælde givet møde i udvalget og redegjort for mit syn på de forskellige spørgsmål, og jeg havde regnet med, at denne arbejdsform ville være blevet opretholdt i tiden fremover, også når vi skulle til at drøfte udligningsspørgsmålet.

Tilbage bliver naturligvis det spørgsmål — hvis det er det, det ærede medlem efterforsker, skal jeg gerne forsøge på at svare på det —, hvad der er min personlige stilling til denne sag. Jeg lider måske af den samme fejl, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard i hvert fald siges at have lidt af i sin ministertid. Jeg indrømmer, at jeg ikke hver dag har beslutsomhedens nådegave. Mig er det nemlig gået sådan, at jo mere jeg i dette år har tænkt over huslejeudligningen, prøvet at trænge til bunds i den, desto vanskeligere synes det mig at finde en forsvarlig løsning.

En huslejeudligning kan enten finde sted på det lave niveau, d. v. s. at man ved nye tilskud bringer huslejen i nybyggeriet ned i et rimeligt forhold til lejen i de ældre ejendomme. Denne fremgangsmåde er administrativt set den lettest overkommelige, men den er i enhver anden henseende umulig: Formålet med en huslejeudligning må jo ikke blot være at sikre nybyggeriet fuld udlejning, men det må også være at opnå en bedre udnyttelse af den samlede boligmasse, på andet dansk: at virke begrænsende på befolkningens forbrug af husrum. Dertil kommer, at en udligning på det lave niveau vil forcere byggeriet ud over alle grænser og formentlig føre til, at de forøgede subventioner — således som det hidtil er gået med statslånene — forsvinder i et stadigt stigende omkostningsniveau.

En anden udvej er huslejeudligning på det høje niveau, d. v. s. forhøjelse af lejen i de ældre ejendomme i forhold til huslejen i nybyggeriet. En huslejeudligning har kun mening, hvis den går den vej. Men hidtil har der kun været sagt almindelig-